

[Uwe Jensen (Ribe a.)]

mæssige protester i forbindelse med nyetablering af åbne miner.

Så er der næsten kun de sydafrikanske kul tilbage. Vi har aldrig lagt skjul på vort syn på apartheidpolitikken, men der er nu engang ikke tale om nogen international handelsboykot af Sydafrika. Dernæst må man gøre sig klart, hvem en kulboykot rammer i første række. Det er de sydafrikanske arbejdere, og det er udelukkende de sorte, som bryder kullene. Endelig handler vi som bekendt med mange lande, hvis systemer vi ikke bryder os om. Men det er jo igen det legendariske danske hykleri. I vor dobbeltmoral protesterer vi mod nogle stater, men ikke mod andre. Hvor var demonstrationstogene henne mod Idi Amins blodige styre i Uganda, mod det blodige diktatur i Etiopien eller i Ækvatorial Guinea eller mod folkedrebene i Kampuchea? Eller tag ayatollah Khomeinys religiøst velsignede massehenrettelser i Iran, hvor er protesterne henne?

Det korte af det lange er, hvorvidt vi skal blande udenrigspolitik og kraftværksøkonomi sammen. Hvis man vil undgå at blande politik og kulkøb sammen, og hvis man, hvilket åbenbart er tilfældet, ser stort på, hvad kullene kommer til at koste, så vil jeg foreslå, at Danmark henter sit kulforbrug i Grønland. I fjeldene omkring Diskobugten i Grønland er der kul nok til hele Danmarks forbrug i årtier, de venter kun på at blive gravet op. Det vil selvfølgelig ikke blive billigt, men man slipper for at støtte et eller andet politisk regime, som nogle ikke bryder sig om, og man kan samtidig medvirke til at skabe indtægter for Grønland og grønlanderne.

Når udenrigsministeren tidligere har fastslået, at elværkernes politik skal være afhængig af ansvarsfølelse, så har bl. a. Elsam tydeligt vist, at deres handelspolitik viser ansvarlighed over for de danske forbrugere, for kullene kan faktisk ikke købes andre steder end i Sydafrika.

Lad os så se lidt på den gamle, bløde eller, som visse partier tidligere har udtalt, lidt vattede regeringshenstilling til Elsam om om muligt at købe kullene andetsteds. Det var netop ikke nogen reel udtalelse fra folketinget eller regeringen, og vi har ikke haft noget imod tolkningen af denne henstilling.

Det vigtigste dokument i denne debat er vel nok Elsans henvendelse til handelsmini-

steriet af 9. december 1976, hvor Elsam gerne vil have præciseret, om der er noget til hinder for at indgå en afale om langsigtede køb af kul fra Sydafrika for at sprede risikoen for forsyningssvigt, og hvor handelsministeriet kort efter svarer, at der for tiden ikke findes restriktioner med hensyn til køb af varer fra Den sydafrikanske Republik. Elselskaberne tager alene ansvaret for, om de vil følge regeringens udenrigspolitiske linje eller deres egen forsyningspolitiske linje. Elselskaberne har helt rigtigt sat de økonomiske og forsyningsmæssige hensyn højt, de kan godt selv, og derfor burde man faktisk opfordre regeringen til at trække henstillingen tilbage og lade elselskaberne fortsat købe kullene dér, hvor de er bedst og billigst.

Vi kan naturligvis ikke støtte forespørgerens forslag om motiveret dagsorden. Udenrigsministerens redegørelse derimod harmoner fint med holdningen bag fremskridts partiets dagsordensforslag, og bl. a. derfor agter fremskridtspartiet at fremsætte følgende:

Forslag om motiveret dagsorden.

»Folketinget udtaler, at elselskaberne skal købe kul uden partipolitisk indblanding, så forbrugerne sikres så billig og stabil en energiforsyning som muligt.

Tinget går herefter over til næste punkt på dagsordenen.«

Anden næstformand (Karlskov Jensen):

Der er nu fremsat følgende forslag om motiveret dagsorden: (se ovenfor). Også dette dagsordensforslag indgår nu i forhandlingen.

Johan Philipsen (V):

Forespørgslen hviler på to forkerte forudsætninger. For det første den, at elselskaberne ikke har taget regeringens henstilling alvorligt, for det andet den, at der er kul nok, og begge dele er ikke rigtige.

Må jeg i anledning af hr. Steen Folkes udtalelse herfra for et øjeblik siden gentage fra sidste gang, hvor jeg var på denne talerstol i samme anledning, at Elsans personer, som jeg kender godt, selvfølgelig ser på Sydafrikaproblemet og det politisk risikable deri nøjagtig som vi andre gør.